

SPOLOČENSKÁ KRONIKA OBČANOV S TRVALÝM POBYTOM V OBCI RUSKOV

Narodili sa

Od 1.1.2016
Oliver Dušan Novotný
Nela Michal'anská
Jonáš Holubčík
Matej Novotný
Jakub Novotný

Zomreli

12/2015
Gabriela Verešová
Terézia Závodníková
František Závodník

2016
Ľudovít Nagy
Eugen Kuba
Anna Bodnárová

Uzavreli manželstvo

2016
Dávid Antolík
Lívia Verebová

Jozef Ráši
Alena Karabová

JUBILANTI V OBCI RUSKOV

70 rokov

Pavol Guľa
Alžbeta Juhásová
Ján Kinlovič
Mária Kinlovičová
Mgr. Anna Majorošová
Regina Olšinárová
Anna Petrišinová
Ján Prada
Mária Renčíková
Paulína Timurová
Peter Ujlaky
Mgr. Magdaléna Verebová
Jolana Závodníková
Darina Zemková

75 rokov

Ján Beňo
Marta Hricová
Margita Kinlovičová
Ľudmila Krokosová
Ladislav Lipták
Agnesa Macáková
Ladislav Novotný
Alžbeta Spišiaková
Paulína Švedová
Ladislav Takáč
František Timura
Pavol Žibrita
Regina Židová

80 rokov

Margita Bačová
František Ujjobágy

85 rokov

Jolana Ignáčová
Irena Kažimírová

90 rokov

Agnesa Groňová
Mária Šuhadová

95 rokov

Ondrej Nagy

100 rokov

Alžbeta Takáčová

RUSKOVČAN

OBČASNÍK OBCE RUSKOV • MAREC 2016 • ČÍSLO 26 • ROČNÍK 13 • TLAČOVINA NEPREDAJNÉ

Milí Ruskovčania,

mesiac marec sa nesie v znamení osláv a sviatkov. Oslavujeme Medzinárodný deň žien, kedy prejavujeme vďaku a úctu všetkým ženám - naším mamkám, babkám, sestram, manželkám, priateľkám. Je tiež aj mesiacom knihy, ktorá sa aj vďaka modernej technológii dostáva do ústrania. Mesiac marec je aj mesiacom začínajúcej sa jari, kedy sa zo zimného spánku prebúdzajú príroda a my s ňou. Mnohí z nás využívame tento čas na upratovanie nielen svojich príbytkov, ale aj vlastného organizmu. Tento rok je však aj mesiacom, na konci ktorého slávime najvýznamnejší kresťanský sviatok Veľkú noc, počas ktorej kresťania oslavujú zmŕtvychvstanie Ježiša Krista po jeho smrti na kríži. O tom všetkom sa dočítate v tomto čísle Ruskovčana. Pri tejto príležitosti nám dovoľte zaželať Vám požehnané Veľkonočné sviatky v kruhu najbližších, naplnené pokojom, rodinnou pohodou, spokojnosťou a radosťou.

Redakčná rada

MEDZINÁRODNÝ DEŇ ŽIEN - 8. MAREC, SVIATOK OSLAVOVANÝ I ZATRACOVANÝ

U niektorých, najmä pamätníkov socializmu, vyvoláva sviatok označený skratkou MDŽ nostalgiu, v iných rozporuplné pocity, ktoré sa vynárajú pri spomienkach na jeho oslavy v období pred nežnou revolúciou. Prečo?

Organizované povinné podnikové oslavy s predstaviteľmi stranického aparátu, pri ktorých sa vyzdvihovala úloha ženy v socialistickej spoločnosti a ženy boli oceňované karafiátmi, bonboniérkami a kuchynskými utierkami devalvovali jeho skutočný význam. Aj preto sa po roku 1989 stal terčom posmechu a znevažovania. Jeho skutočný význam však zostáva nepovšimnutý. Ako to vlastne bolo? Myšlienka oslavovať Medzinárodný deň žien vznikla v roku 1910 na Medzinárodnej ženskej konferencii v Kodani. Jeho ustanoveniu predchádzalo množstvo demonstrácií a štrajkov od roku 1857, na ktorých ženy bojovali za dosiahnutie rovnoprávnosti, volebného práva, práva na vzdelanie, rovnosti v odmeňovaní. Dátum 8. marec bol určený na počesť veľkého štrajku robotníčok z textilných tovární v New Yorku a ďalších robotníčok, ktoré obsadili továrne v Chicagu v roku 1908. Tieto

ženy bojovali za zrušenie desaťhodinového pracovného času, proti nízkym mzdám a zlým pracovným podmienkam. O rok neskôr, po kodanskej konferencii, sa oslavy prvého MDŽ konali v Dánsku, Rakúsku, Švajčiarsku a Nemecku, v roku 1913 dokonca aj v cárskom Rusku. Na území Slovenska a Čiech sa MDŽ oslavuje od roku 1921. Počas druhej svetovej vojny boli jeho oslavy zrušené. Od roku 1945 sa oslavuje opäť. V období socializmu bol zaradený do oficiálneho kalendára sviatkov vo všetkých socialistických krajinách. Vďaka ženskému emancipačnému hnutiu sa však jeho oslavy konali aj v krajinách mimo komunistického bloku a oslavuje sa dodnes. Medzinárodný deň žien je predovšetkým dňom úsilia žien za dosiahnutie rovnoprávnosti a ľudských práv žien. V roku 1975 bol uznaný ako sviatok aj OSN. Ako ukazuje história, Medzinárodný deň žien nie je komunistický sviatok, hoci je v dnešnej spoločnosti mnohými takto prezentovaný. Aj keď je tento sviatok poznačený socialistickou ideológiou, môžeme ho vnímať ako príležitosť poďakovať sa všetkým ženám za ich lásku, starostlivosť, obetavosť... Ženy nie sú len matky, sú aj manželky, partnerky, priateľky. Každý z nás má vo svojom okolí ženu, ktorú si váži, má rád... A práve v tento deň môžeme prejsť svojou vďakou, úctou a láskou malým darčekom. A ktorú z nás aj tento rok nepotešil bozk, kvet či milé slovo...

Z. Bajusová

Su	Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28

2016

- 1 - 2.4 Noc s Andersonom
- 2.4 Poľovnícky ples
- 8.5 Deň matiek
- 8.5 Vatra pri príležitosti boja nad fašizmom
- máj Stavanie mája
- 9.7 Dni obce Ruskov
- 29.8 Letný pochod vďaky
- 29.9 Oľšavský pohár

KULTÚRNO - ŠPORTOVÉ PODUJATIA PRE ROK 2016

- 16.10 Posedenie s dôchodcami
- október Školský ples
- december Prijatie jubilantov
- december Vianočný koncert Kultúrneho centra Abova

RUSKOVČAN

Vydáva: Obecný úrad Ruskov
Sídlo: Slančička 94, 044 19 Ruskov
IČO: 00324671 | Reg.č. RP 198/2006
Evidenčné číslo: EV 3613/09
Redakčná rada:
Mgr. Zuzana Bajusová, Iveta Matiová,
Mgr. Eva Ignáčová, Ing. Mirka Smrčová, PhD.
Mgr. Jana Holubčíková, RNDr. Martin Smrčo,
Grafická úprava: Ing. Mirka Smrčová, PhD.
Email: ocu@obecruskov.sk
ISBN: 978-80-971529-8-7
Internetová stránka obce Ruskov:
www.obecruskov.sk
Internetová stránka Ruskovčana:
www.ruskovcan.webnode.sk
Jazyková úprava: Mgr. Jana Holubčíková
S uverejnenými príspevkami sa redakčná rada nemusí stotožňovať a poskytne priestor pre vyjadrenie aj druhej (dotknutej) strane v súlade so zákonom o periodickej tlači a agentúrnom spravodajstve.

PUTOVNÁ KNIHA „MAMKA, OCKO ČÍTAJ MI!“

Známy pedagóg J.A. Komenský povedal: „Nemilovať knihu, znamená nemilovať múdrosť a nemilovať múdrosť znamená stávať sa hlupákom.“ Marec je mesiac, kedy sa začína jar. Príroda sa prebúda, nabíja nás novou energiou, ale marec je aj mesiacom kníh. Časom, kedy si častejšie pripomínáme kúzlo a silu napísaného slova. Ved' kto aspoň raz nezatúžil byť princeznou, kráľom či nebojácnym pirátom?

Kniha má nenahraditeľný význam pri rozvoji osobnosti dieťaťa. Pomáha poznávať hodnoty, vytvára priestor pre tvorivosť a umožňuje získavať rôzne informácie a vedomosti. Ako sme si mesiac knihy pripomenuli v našej MŠ? Deti vyrábali spoločné leporelá. Maľovaním, kreslením a lepením ilustrovali známe rozprávky, prezerali knihy, počúvali rozprávky, prednášali básne a riekanky, či hádali hádanky. Počas celého mesiaca sa v každej triede uskutočnila aktivita „PUTOVNÁ KNIHA, MAMKA, OCKO ČÍTAJ MI!“ Túto aktivitu sme realizovali v spolupráci s rodičmi. Každý deň si zobralo iné dieťa vrecúško s knihou a pamätníčkom a úlohou bolo prečítať rozprávku a nakresliť alebo napísať do triedneho pamätníčka niečo o rozprávke. V rannom kruhu dieťa stručne zreprodukovalo dej rozprávky. Aktivitou sme rozvíjali lingvistickú inteligenciu detí, podnecovali jazykovú gramotnosť, stimulovali verbálnu komunikáciu v hovorenej podobe jazyka. Podporovali sme rozvíjanie pamäti a reči, vzťah k literatúre. Pri spoločnej činnosti podporovali spoluprácu rodiny a MŠ.

ČÍTANIE SI S DEŤMI JE NAŠA NAJVÄČŠIA INVESTÍCIA A DAR

Čítanie nahlas sa vo všeobecnosti považuje za najdôležitejšiu aktivitu, ktorá vedie k rozvoju jazyka. Okrem iného čítanie nahlas buduje u dieťaťa uvedomovanie si zvukov, ktoré tvoria slová, a toto sa považuje za veľmi silný faktor úspechu v čítaní.

Deťom, u ktorých je vývin kritických raných jazykových zručností vážne pozadu, sa dostalo omnoho menej možností precvičovať si skoré čítanie. Výskum ukazuje, že ak deti nedostali príležitosť k čítaniu v ranom období a zároveň nečítajú (alebo iba veľmi málo) ani počas prvých troch rokov základnej školy, je pre ne potom už extrémne ťažké nadobudnúť aspoň priemernú úroveň plynulého čítania. Čítanie nahlas deťom nie je iba jedna z najlepších aktivít, ktoré stimulujú jazykové a kognitívne zručnosti, ale tiež buduje motiváciu, zvedavosť a pamäť. Čítanie nahlas je overenou metódou, ktorá pomáha deťom vyrovnávať sa so stresom a tragédiou. Keď dieťa začne študovať, problémy s čítaním ako s prvou zo základných zručností vedú k študijnému neúspechu. V závislosti od podnetov domáceho prostredia toto zase zvyšuje riziko vynechávania školy, chodenia poza školu, neskôr mládežníckej kriminality, skúšania omamných látok a podobne. Čítanie nahlas v ranom období vystavuje deti príbehu a tiež skúsenosti s tlačeným textom. Takisto sa stretávajú so zriedkavou slovnou zásobou a s myšlienkami, ktoré sa v bežnej denno-dennej konverzácii s rodičmi a rovesníkmi, či v televízii, nevyskytujú. Čítanie nahlas dáva deťom príležitosť precvičovať počúvanie s porozumením kľúčovú zručnosť pre obdobie škôlky a po nej.

M. Smrčová

Zdroj: <http://www.citajmesispolu.sk>

PORIADOK V DOME, PORIADOK V HLAVE

Začiatkom jari na nás prichádza jarňá únava, skúšame kadejaké jarňé očisty (po novom detoxy), púšťame sa do jarňého upratovania. Po dlhej zime si jar žiada zmenu. Nielen odhodíť kabáty a bundy (či nadbytočné kilá ešte z Vianoc), ale aj akýsi nový štart. Čo tak upratať si nielen v dome, na dvore, ale aj v sebe?

Japonci napríklad veria, že uprataná domácnosť a toaleta prinášajú šťastie. Tokijčanka Marie Kondo zasvätila svoj život upratovaniu, vedie kurzy efektívneho upratovania a patrí medzi 100 najvplyvnejších ľudí na svete. Vo svojej knihe Kúzelné upratovanie píše, že rozhádzaná miestnosť znamená aj rozhádzanú myseľ. Nemáme niekedy pocit, že pre neporiadok v izbe sa nevieme ani sústrediť a sme nervózni? Japonka je presvedčená, že je to tak. Efektívne upratovanie podľa nej znamená vyhádať kopu nepotrebných vecí a následne sa rozhodnúť, kam tie dôležité uložiť. Zároveň tvrdí, že ľudia nikdy

skutočne nepoupratujú, ak to urobia polovičato. Klienti sa zbavujú pod jej dohľadom desiatok vriec s predmetmi, o ktorých si mysleli, že ich potrebujú. A potom sa cítia lepšie, ľahšie, začnú chudnúť a zmenia dokonca svoj život. Samotná Japonka Marie Kondo má doma usporiadané veci tak, že jej stačí upratať raz, dvakrát ročne. "Ak sa hneváte na svoju rodinu, dôvodom môže byť vaša izba," píše vo svojej knihe s dodatkom, že upratovanie je spôsob, ako prehodnotiť svoj život. Vyhodenie zbytočností, ale aj vecí, ktoré ostávajú nepovšimnuté, či zastrčené v skrinách, nazýva detoxikáciou. Klientom radí, aby vyhodili všetko, čo v nich nevyvoláva radosť a nepotrebné: oblečenie, knihy, dokumenty a kopu ďalších predmetov. Podľa nej je upratovanie oslava, zvláštna rozlúčka s vecami, ktoré z domu odídu. Máte chuť poriadne vyupratať a vyhodiť zbytočnosti? Ja po prečítaní knihy od expertky na poriadok určite áno. Japonka v nej zdôrazňuje: *Vyhod'te všetko, čo vo vás nevyvoláva radosť. Život sa naozaj začne vtedy, keď dáte svoj dom do poriadku.*

J. Holubčíková

HISTÓRIA ZDOBENIA VEĽKONOČNÝCH VAJÍČOK

Veľká noc sa blíži, vajička sa maľujú, koláče sa pečú. Kraslice, ktoré na veľkonočný pondelok dostanú kupači a šibači ako výslužku, majú zaujímavú históriu. Každý región má svoj spôsob zdobenia vajičok a niekedy sa z neho dá poznať aj to, či je šibač alebo kupač v dome vítaný.

Oddávna patrilo k obradným povinnostiam dievčat, aby si kraslice pripravili samy, lebo podľa množstva výzdoby a osobnosti ornamentu na vajičku si mohol šibač či polievač prečítať, do akej miery je vítaným hosťom v dome. Časy sa však rýchlo menia a dnešné dievčatá túto povinnosť neraz prenechávajú na krasličiarke a krasličiarov, ktorí už niekoľko týždňov pred Veľkou nocou kraslice pripravujú a zdobia. Najjednoduchšou technikou je od nepamäti farbenie. Vajičko sa ponáralo do odvarov z rôznych rastlín, šupiek cibule či kôry stromov. Umelecky nadané ženy pred farbením pripevňovali na vajičko vetvičku z rastlinky alebo kvietok, a len potom ponárali vajičko do odvaru. Tak vznikol prvý ornament. Ďalšou technikou rozšírenou v slovenských dedinách bolo nanášanie vosku na škrupinku vajička, tzv. batikovanie. Ak sa vosk nanášal husím brkom alebo kovovou trubičkou, vznikol súvislý ornament, ak drievkom alebo špendlíkovou hlavičkou, vznikol ornament kvapkovitý. Nemenej zaujímavou a pomerne starou technikou je oblepovanie vajička bielou alebo rozmanito zafarbenou dužinou močiarnej trávy – sitinou. Na zdôraznenie reliéfnej bielej dužiny sa používajú farebné stužky, priadza či textil. Výzdoba sa nalepuje na vajičko riedkym cestom. Dnes na túto techniku nadväzujú krasličiarke a krasličiar, ktorí oblepujú vajičko vlnou, farebnou priadzou a pod. Všetky kraslice svojou farebnosťou, ornamentikou, výzdobnou technikou sú pozoruhodným výtvarným prejavom slovenského ľudu.

M. Smrčová

